

Barn- och skolnämnden

Handläggare Niclas Gustafsson
Titel: Tf bitr. verksamhetschef grundskolan
E-post: niclas.gustafsson@norrtalje.se

Till Barn- och skolnämndens arbetsutskott

Beslut gällande föreläggande från Skolinspektionen efter tillsyn i Lommarskolan

Skolinspektionens dnr 43-2018:10735

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden besvarar Skolinspektionen enligt barn- och utbildningskontorets tjänsteutlåtande 2019-10-27.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Skolinspektionen har i beslut daterat den 5 juni 2019 förelagt Norrtälje kommun att senast den 4 december 2019 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister på Lommarskolan och senast samma dag skriftligen redovisa dessa för Skolinspektionen.

Bakgrund

Skolinspektionen genomförde den 3 och 4 april 2019 tillsyn i Lommarskolan. Skolinspektionen har i beslut daterat den 5 juni 2019 förelagt Norrtälje kommun att senast den 4 december 2019 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister och senast samma dag skriftligen redovisa dessa för Skolinspektionen.

Skolinspektionen bedömer att Lommarskolan inte i tillräcklig utsträckning kartlägger nyanlända elevers kunskaper så att utbildningen kan anpassas till elevernas behov. Av utredningen framgår att inte alla nyanlända elevers kunskaper kartläggs och att skolan vid kartläggning inte alltid använder Skolverkets kartläggningsmaterial steg 2. Av utredningen framgår att flertalet av skolans nyanlända elever kommer till Lommarskolan från andra skolor och att dessa elever inte tidigare blivit kartlagda. Vidare framgår av utredningen att det bara är de elever som kommer direkt till Lommarskolan som kartläggs. Vid kartläggningen används i första hand steg 1 i Skolverkets kartläggningsmaterial. Att nyanlända elevers kunskaper inte kartläggs eller endast delvis kartläggs medför att förutsättningarna försvåras för att ge dessa elever en undervisning som är anpassad utifrån deras behov.

I skollagen anges att en nyanländ elevs kunskaper ska bedömas om en sådan bedömning inte är uppenbart onödig. Det är rektorn som ansvarar för att en sådan bedömning görs. Bedömningen ska göras skyndsamt och i vart fall i sådan tid att beslut om placering i årskurs och undervisningsgrupp kan fattas inom två månader från det att eleven har tagits emot i skol-väsendet inom grundskolan. Av Skolverkets föreskrifter om underlag för bedömning av ny-anlända elevers kunskaper framgår att en skola som underlag för bedömningen av nyanlända elevers kunskaper, enligt skollagen ovan, ska använda Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2. I vilken omfattning kartläggnings-materialiet steg 1 och 2 ska användas bestäms utifrån den enskilda elevens förutsättningar och behov.

Av Skolverkets allmänna råd om utbildning för nyanlända elever (SKOLFS 2016:2) framgår att rektorn bör ha rutiner så att lärare och övrig skolpersonal så snart som möjligt informeras om att en inledande bedömning av den nyanlända elevens kunskaper behöver göras, hur denna bedömning ska genomföras och vilka som ska medverka i bedömningen.

Av utredningen framgår att alla nyanlända elevers kunskaper inte kartläggs och för de elever som kartläggs används inte alltid Skolverkets kartläggningsmaterial steg 2. Av den information som kommunen skickat in inför Skolinspektionens tillsynsbesök framgår att kartläggningen av nyanlända elevers kunskaper har varit bristfällig. Rektorn uppger i intervju att de flesta nyanlända elever som kommer till skolan har varit på en annan skola först, men inte kartlagts, och att det är svårt att börja kartlägga en elev när den gått i en annan skola. De nyanlända elever som kommer direkt till Lommarskolan kartläggs och vid kartläggningen används "i första hand" steg 1 i Skolverkets kartläggningsmaterial. Rektorn uppger även att Norrtälje kommun inte har någon rutin för kartläggning av nyanlända elevers kunskaper.

Skolinspektionen konstaterar att Norrtälje kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I utbildningen tas hänsyn till elevernas olika behov. (1 kap. 4 §, 3 kap. 3, 12 c och 12 d §§ skollagen, 9 kap. 4 a § skolförordningen; Lgr 11, 2.2 Kunskaper; 3 § Skolverkets föreskrifter om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper [SKOLFS 2016:10])
- Betyg beslutas om i enlighet med författningarnas krav. (3 kap. 14, 16 och 20 §§ skollagen; 10 kap. 15-20 §§ skollagen; 6 kap. 5, 7 och 10 §§ skolförordningen; 7 och 15 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [SKOLFS 2011:123])
- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn följer upp skolenhetens resultat, trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Koppling till gällande styrdokument

Är inte tillämplig.

Lagkrav

Skollagen (2010:800) 26 kap. 10§

Samberedning

Ärendet har beretts på barn- och utbildningskontoret.

Beskrivning av ärendet

Skolinspektionen genomförde den 3 och 4 april 2019 regelbunden tillsyn av Lommarskolan.

Skolinspektionen har i beslut daterat den 5 juni 2019 förelagt Norrtälje kommun att senast den 4 december 2019 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister och senast samma dag skriftligen redovisa dessa för Skolinspektionen.

Skolinspektionen konstaterar att Norrtälje kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I utbildningen tas hänsyn till elevernas olika behov. (1 kap. 4 §, 3 kap. 3, 12 c och 12 d §§ skollagen, 9 kap. 4 a § skolförordningen; Lgr 11, 2.2 Kunskaper; 3 § Skolverkets föreskrifter om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper [SKOLFS 2016:10])
- Betyg beslutas om i enlighet med författningarnas krav. (3 kap. 14, 16 och 20 §§ skollagen; 10 kap. 15-20 §§ skollagen; 6 kap. 5, 7 och 10 §§ skolförordningen; 7 och 15 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [SKOLFS 2011:123])
- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn följer upp skolenhetens resultat, trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Svar på Skolinspektionens föreläggande inom området Undervisning och lärande

Norrtälje kommun ska se till att nyanlända elevers kunskaper kartläggs i enlighet med skolförfattningarna. I detta ingår:

- Att nyanlända elevers kunskaper bedöms, om en sådan bedömning inte är uppenbart onödig.
- Att en sådan kunskapsbedömning sker skyndsamt och senast inom två månader från det att eleven har tagits emot i Lommarskolan.
- Att Skolverkets kartläggningsmaterial steg 1 och 2 används som underlag för bedömningen av de nyanlända elevernas kunskaper.
- Att lärare ges information om innehållet i den kunskapsbedömning som gjorts avseende de nyanlända elever som de undervisar.

Nya rutiner för kartläggningen av nyanlända har tagits fram (se bilaga 2). Dessa förtydligar vem som gör vad och när. Tydliga kopplingar till Skolverkets material finns med i rutinen för att säkerställa att dessa följs. Ansvarig för framtagandet av de nya rutinerna är rektor, dessa togs fram i samråd med speciallärare. Arbetet påbörjades vid terminsstart höstterminen 2019. Arbetet med att ta fram rutinen avslutades sista veckan i september.

Utvärdering sker kontinuerligt med återkoppling från de som gör kartläggningarna. Vid dags datum är skolan precis inne i sin första process kring kartläggning efter det att de nya riktlinjerna togs fram. Rektor, arbetslagsledare och specialpedagog kommer utöver den kontinuerliga utvärderingen utvärdera rutinerna i slutet av terminen.

I nuläget har inte en hel process kring kartläggning fullföljts ännu, av den anledningen går det endast att utvärdera den första delen: *Kartläggning Steg 1*.

Lärare och speciallärare beskriver rutinen som tydlig när det gäller vem som gör vad. Frågor kring någon typ av central kartlägningsfunktion för kommunen har tagits upp av lärarna. Barn- och utbildningskontoret har just startat upp ett samverkansprojekt tillsammans med Skolverket med fokus på riktade insatser för nyanlända och flerspråkiga elevers lärande. Centrala riktlinjer i Norrtälje kommun för mottagning nyanlända elever och kartläggning av deras kunskaper och lärande kan vara en sådan insats.

Eventuella brister med rutinen kan framkomma under utvärderingen i slutet av terminen. Dessa åtgärdas av rektor, arbetslagsledare och speciallärare inför nästkommande termin. Ny utvärdering sker sedan vid varje terminsslut.

Svar på Skolinspektionens föreläggande inom området Bedömning och betygssättning

Norrtälje kommun ska se till att betyg sätts och betygskatalog förs på Lommarskolan i enlighet med skolförfattningarna. I detta ingår:

- Att rektorn ser till att betyg sätts av den lärare som bedrivit undervisningen och att betygssättningen görs tillsammans med en legitimerad lärare om den undervisande läraren saknar legitimation.
- Att rektorn ser till att betyg och noteringar förs in i betygskatalogen på ett korrekt sätt.

Nuvarande rutiner för betygssättning har förtydligats där även blankett för betygssättning av undervisande lärare tillsammans med legitimerad lärare finns med (se bilaga 3). Dessa rutiner kommer att presenteras på lärarmöte i samband med att betygswebben öppnar. Rektor har redan förtydligat kommunens befintliga rutiner gällande betygssättning. Arbetet påbörjades vid terminsstart. Skolans lokala rutiner blev klara första veckan i oktober.

Då ingen betygssättning har skett sedan föreläggandet har det ännu inte gjorts någon utvärdering av rutinerna. Utvärdering kommer att göras i början på vårterminen 2020 för att se om förändringar eller förtydliganden i rutinerna behöver göras.

Eventuella brister med rutinen kan framkomma under utvärderingen i början av nästa termin. Dessa åtgärdas av rektor inför nästkommande betygssättningsperiod. Ny utvärdering vid terminsstart.

Svar på Skolinspektionens föreläggande inom området Trygghet och studiero

Norrtälje kommun ska se till att elever vid Lommarskolan har en skolmiljö som präglas av studiero. I detta ingår:

- Att rektorn ser till att undervisningen organiseras så att delar av elevgruppen inte behöver byta klassrum under pågående undervisning.
- Att rektorn ger lärarna stöd och förutsättningar för att upprätthålla studieron.

Inför läsåret 2019-2020 har klasserna på Lommarskolan gjorts om till en förskoleklass, en årskurs 1-2, en årskurs 3-4 och en årskurs 5-6. Detta har medverkat till att eleverna ej byter klassrum under pågående undervisning. Schemat för läsåret är lagt på ett sätt så att de årskurser som har en längre timplan har dessa lektioner i slutet av dagen för att övriga klasskamrater i den andra årskursen ej ska bli berörda av detta. Lommarskolan har infört planerade rastaktiviteter under varje rast på skolan.

Dessa aktiviteter leds av en personal tillsammans med de äldre eleverna. Syftet har varit att minska de konflikter som uppstår under rasten och sedan följer med in i klassrummet. I ett nära samarbete med elevhälsan har de elever som har bedömts i behov av en enskild assistent fått detta beviljat. Speciallärare har fått sin anställningsgrad höjd från 40% till 100% för att kunna matcha det behov av specialpedagogiska insatser som finns på skolan. Skolan har med stöd av den Centrala barn- och elevhälsan i Norrtälje kommun startat upp ett arbete med bildstöd i alla klassrum.

I planeringen inför läsåret involverades all personal där rektor hade det slutgiltiga ansvaret för att den nya organisationen sattes. Rektor har varit ansvarig i personalrekryteringar för de nya tjänsterna. Alla undervisande lärare har deltagit i en introduktion av bildstöd.

Arbetet hade redan påbörjats vid tidpunkten för tillsynsbesöket. Arbetet avslutades i och med att det nya läsåret startade. De nya tjänsterna tillsattes inför läsåret. Arbetet med planerade rastaktiviteter startade i samband med terminsstart och planeras pågå under hela läsåret. Introduktion till bildstöd genomfördes den 19 september och pågår under hela läsåret.

Rektor har ansvarat för utvärderingen av den nya organisationen. Denna har gjorts i form av samtal med personal samt i dialog med elever under elevråd. Skolans elevhälsoteam (EHT) under ledning av rektor har ansvarat för utvärderingen av elevassistenternas arbete gentemot eleverna. Dessa insatser utvärderas regelbundet vid skolans EHT samt i dialog med personalen. Ansvarig för de planerade rasterna är tillsammans med rektor ansvarig för utvärderingen av dessa. Utvärdering i form av samtal med elever och Elevråd. Specialpedagog och arbetsterapeut vid Centrala barn- och elevhälsan är ansvariga för utvärderingen av arbetet med bildstöd. Här har frågor skickats ut till rektor som utifrån samtal med personal sammanställer skolans syn på arbetet.

Utifrån samtalen med personalen har det framkommit att uppdelningen i en förskoleklass, en årskurs 1-2, en årskurs 3-4 och en årskurs 5-6 har bidragit till en mer sammanhållen skoldag för alla elever. Eleverna uppfattar det som, med undantag av årskurs 5-6 att studieron har förbättrats. Utvärderingen från skolans EHT visar på att elevassistenternas arbete på de allra flesta punkter har bidragit till att öka studieron. Två av elevassistenterna får handledning av specialpedagog från centrala elevhälsan i syfte att kunna möta eleverna bättre. Även arbetet med planerade rastaktiviteter har fallit väl ut där vi kan se en minskning av antalet anmälningar till rektor kring incidenter som har startat på rasten och sedan fortsatt i klassrummet.

Fortfarande beskriver årskurs 5-6 att det inte är fullt ut studieron på lektionerna. Åtgärderna hittills har medverkat till att eleverna upplever det som bättre på rasterna vilket gör att det inte följer med konflikter in i klassrummet.

Ett arbete där arbetslagsledare tillsammans med speciallärare och undervisande lärare i årskurs 5-6 träffas och skapar en struktur för klassen har inletts. Fokus kommer här att ligga på de yttre ramarna när det gäller till exempel klassrumsmöblering, klassrumsregler, bemötande med mera. Skolans EHT har även startat ett arbete i årskurs 5-6 där de börjar med en kartläggning. Kartläggningen sker individuellt för att eleven ska känna sig trygg med att svara ärligt. Syftet med en kartläggning är att fråga eleven om hur skolsituationen ser ut.

Exempel på frågor:

- Vad fungerar bra i din klass?
- När mår du bra i skolan?

- Vilka lektioner trivs du bäst på/fungerar bäst?
- Vad fungerar inte i klassen och behöver utvecklas?
- Finns det situationer i skolan som upplevs som jobbiga?

Frågorna syftar till att kunna stärka det som är bra och för att kunna se vilka bitar som bör och kan åtgärdas.

Efter kartläggningen så sammanställs resultatet. Då ser de vilka bitar som de flesta tagit upp och som det bör jobbas med samt vilka bitar som är viktigast att börja med.

Efter detta sker lektionstillfällen där elevhälsan går in och jobbar med klassen. För att få med oss eleverna i detta arbete tänker vi oss olika övningar där eleverna i grupp får berätta vad de tycker. Detta varvas med fakta och information såväl muntligt som film, om det som eleverna lyfter fram som största behov.

Slutligen får man till en klassöverenskommelse om det som är viktigast och ser till att det är levande för mentor och elever under resten av skolåret. Detta kan till exempel ske genom gemensamma klassregler eller en stående punkt om klassens mående under klassråd.

Skolans förhoppning är att dessa arbeten ska göra att de brister i studiero som eleverna upplever är avhjälpta till höstterminens slut.

Utvärdering kommer att ske genom enskilda samtal med eleverna samt i helklass tillsammans med skolans elevhälsoteam (EHT). Ansvarig för utvärderingen är rektor samt skolans kurator.

Svar på Skolinspektionens föreläggande inom området Elevhälsans förebyggande och främjande arbete

Norrtälje kommun ska se till att elevhälsan vid Lommarskolan främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande. I detta ingår:

- Att elevhälsan arbetar förebyggande och hälsofrämjande i syfte att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Att elevhälsans samtliga kompetenser deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Ett förtydligande av EHT:s syfte och mål där skolsköterskans hälsosamtal blir en naturlig del av det förebyggande och främjande arbetet. Arbetet ute i de klasser som bedöms vara i behov förtydligas. Exempelvis i arbetet kring elevers trygghet och studiero. I årskurs 5-6 där har skolans EHT startat ett arbete de börjar med en kartläggning. Kartläggningen sker individuellt för att eleven ska känna sig trygg med att svara ärligt. Syftet med en kartläggning är att fråga eleven om hur skolsituationen ser ut.

Exempel på frågor:

- Vad fungerar bra i din klass?
- När mår du bra i skolan?
- Vilka lektioner trivs du bäst på/fungerar bäst?
- Vad fungerar inte i klassen och behöver utvecklas?
- Finns det situationer i skolan som upplevs som jobbiga?

Frågorna syftar till att kunna stärka det som är bra och för att kunna se vilka bitar som bör och kan åtgärdas.

Efter kartläggningen så sammanställs resultatet. Då ser de vilka bitar som de flesta tagit upp och som det bör jobbas med samt vilka bitar som är viktigast att börja med.

Efter detta sker lektionstillfällen där elevhälsan går in och jobbar med klassen. För att få med oss eleverna i detta arbete tänker vi oss olika övningar där eleverna i grupp får berätta vad de tycker. Detta varvas med fakta och information såväl muntligt som film, om det som eleverna lyfter fram som största behov.

Slutligen får man till en klassöverenskommelse om det som är viktigast och ser till att det är levande för mentor och elever under resten av skolarbetet. Detta kan till exempel ske genom gemensamma klassregler eller en stående punkt om klassens mående under klassråd.

Kurator och skolsköterska är ansvariga för åtgärden. Hela EHT deltar i arbetet och alla lärare som undervisar klassen är involverade. Arbetet startade i början av höstterminen och kommer att fortlöpa under denna termin.

Skolans elevhälsoteam (EHT) har tillsammans med Centrala barn- och elevhälsan beslutat om handledning med alla lärare på skolan.

Upplägget på handledningen är indelat i olika moment som bygger på varandra:

- Hjärnan, hur fungerar den.
- Funktionsnedsättnings konsekvenser.
- Hur kompenserar vi som skola för dessa?
- Lågaffektivt bemötande.

Rektor kan när som helst kontakta Norrtälje kommuns centrala barn- och elevhälsa och få stöd på organisationsnivå, gruppnivå eller individnivå av de professioner som bedöms vara behjälpliga i ärendet. Detta kan vara skolläkare, skolpsykolog, specialpedagog eller arbetsterapeut.

Skolan har med stöd av den Centrala barn- och elevhälsan i Norrtälje kommun startat upp ett arbete med bildstöd i alla klassrum. Introduktion till bildstöd genomfördes den 19 september och pågår under hela läsåret.

Utvärdering kommer att ske genom enskilda samtal med eleverna samt i helklass tillsammans med skolans EHT. Ansvarig för utvärderingen är rektor samt skolans kurator.

Specialpedagog och arbetsterapeut vid Centrala barn- och elevhälsan är ansvariga för utvärderingen av arbetet med bildstöd. Här har frågor skickats ut till rektor som utifrån samtal med personal sammanställer skolans syn på arbetet.

Då skolan är mitt uppe i arbetet med främjande och förebyggande insatser i åk.5-6 har dessa ej utvärderats. Skolans förhoppning är att dessa arbeten ska göra att de brister i studiero som eleverna upplever är avhjälpta till höstterminens slut.

Svar på Skolinspektionens föreläggande inom området Styrning och utveckling av verksamheten

Norrtälje kommun ska se till att det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå på Lommarskolan bedrivs i enlighet med skolförfattningarna. I detta ingår:

- Att elevernas upplevelse av studiero följs upp.
- Att rektorn tillsammans med lärare och övrig personal analyserar vad som påverkar och orsakar skolans kunskapsresultat.

- Att rektorn med lärare och övrig personal analyserar uppföljningen av elevernas upplevelse av trygghet och studiero.
- Att rektorn utifrån analyserna beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder.
- Att rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärderna, innefattandes vem eller vilka som ansvarar för genomförandet.
- Att rektorn följer upp att utvecklingsåtgärderna genomförs.
- Att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras.

Samtal med enskilda elever samt representanter vid elevråd har visat att eleverna uppfattar det som, med undantag av årskurs 5-6 att studieron har förbättrats. Frågor kring studiero kommer att finnas med i årets Trygghetsenkät som görs i samband med att Plan mot kränkande behandling revideras i november. Rektor publicerar enkät. Arbetet har pågått sedan terminsstart och enkäten publiceras i mitten av november.

Norrtälje kommun har under läsåret genomfört en betydande mängd förändringar för att säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetets inriktning är de nationella målen och att vi följer gällande styrdokument.

Norrtälje kommuns mål med förändringen är flera:

- All personal deltar i det systematiska kvalitetsarbetet på varje skola och i varje arbetslag
- Huvudmannen har en organisation kring kvalitetsarbetet som säkerställer att kvalitetsarbetet följs upp på enheter och förvaltning
- Alla nivåer i styrkedjan dokumenterar kvalitetsarbetet
- Hela styrkedjan har en samsyn över vilka brister som identifieras och vilka utmaningar skolorna står inför

Förändringar som påbörjats under föregående läsår för att åtgärda brister i det systematiska kvalitetsarbetet:

Kvalitetsdagar

Under nuvarande läsår har fem (5) undervisningsfria kvalitetsdagar lagts ut för att skolorna ska kunna planera, följa upp och utvärdera hur väl utbildningen följer de nationella målen. Dagarna ska i första hand användas för att arbeta utifrån skolans egen arbetsplan som färdigställs efter föregående års utvärdering av de nationella målen. Under pågående läsår har följande dagar lagts ut i läsårsdata:

14 aug	planering av kommande läsår utifrån föregående läsårs kvalitetsarbete
30 sep	uppföljning av planerade insatser utifrån arbetsplanen
7 jan	uppföljning av resultat och arbetsplan
18 mars	uppföljning av resultat och arbetsplan
15 juni	utvärdering av hela läsårets resultat

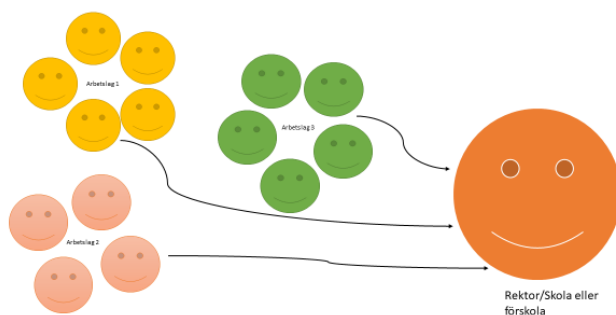
Varje rektor ska, tillsammans med sin personal, utifrån den egna verksamhetens behov planera och genomföra uppföljningen på varje kvalitetsdag. Rektorerna får vid behov stöd av förvaltningen i vad och hur de kan planera att genomföra en kvalitetsdag. Huvudsakligen ska kvalitetsdagarna användas till att analysera resultat utifrån till exempel nationella prov, betyg, andra omdömen samt till exempel hur arbetet går med Läsa-skriva-räknagarantin som ska utvärderas under höstens kvalitetsdag. Det

är också ett bra tillfälle att säkerställa att de elever som är i behov av anpassningar och särskilt stöd har fått det. De utvecklingsområden och mål som är uppsatta i arbetsplanen ska följas upp för att se att rätt insatser genomförs. Det gör både i arbetslagen och i skolan som helhet.

Kvalitetsrapporten

Under förgående läsår infördes en ny mall för att dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet. Mallen utgår från verksamheternas läroplaner, skollag samt andra fokusområden som trygghet- och studiero och elevhälsoarbetet. Fritidshemmet har en egen kvalitetsrapport som utgår från deras läroplan. All personal utgår från samma mall. Alla arbetslag arbetar med utvärderingar och analys utifrån mallen. Rektorer arbetar också med samma mall och har alla arbetslags rapporter som del av underlaget för den egna analysen.

Figur 1. Arbetslagen utvärderar sin egen verksamhet och identifierar brister och utvecklingsområden. Det är därefter ett underlag för rektors utvärdering av hela skolans brister, framgångsfaktorer och utvecklingsområden.

Under maj 2019 har alla arbetslagsledare och rektorer fått information om hur de ska arbeta med kvalitetsrapporten. Den som arbetar som kvalitetsutvecklare på barn- och utbildningskontoret har åkt ut till alla skolor eller träffat arbetslagsledare och rektorer i kommunhuset så att alla har haft möjlighet att få information och kunnat ställa frågor. Vid de tillfällena förändrades mallen succesivt av alla förbättringsförslag som diskuterades på de träffarna. Under informationsträffarna diskuterades också vilket underlag som ska ligga till grund för utvärderingen på respektive skola och hur avgränsningar kan göras.

Arbetslagledarna har också, förutom den informationsträff som genomfördes inför utvärderingen av hela läsåret, haft en tre timmar lång arbetslagsledarutbildning i systematiskt kvalitetsarbete för att kunna stödja rektor i kvalitetsarbetet. Vid den utbildningen, som genomfördes av förvaltningen, kunde arbetslagsledare diskutera processerna kring det systematiska kvalitetsarbetet med arbetslagledare från andra skolor. Både fritidshemmets och grundskolans arbetslagledare deltog i utbildningen.

Rektorernas kvalitetsrapporter lämnas till Verksamhetschefen för grundskolan och därefter skriver hen en Kvalitetsredovisning för hela grundskoleverksamheten. En för grundskolan och en för fritidshemmet som därefter redovisas för aktuell nämnd.

Kvalitetsdialog

Under föregående läsår infördes Kvalitetsdialoger mellan rektorerna och ledamöter från nämnden. Syftet med dialogerna är att minska gapet mellan huvudmannen och den enskilda skolan. Ett sätt att åstadkomma det är att rektorerna kan beskriva sin situation både skriftligt och muntligt för ledamöter i nämnden.

Ett annat mål med dialogerna är att alla i styrkedjan får en samsyn över vilka utmaningar som huvudmannens skolor står inför, och hur de ska kunna nå de nationella målen.

Kvalitetsdialogen genomförs i augusti med fokus på föregående års resultat. En vidareutveckling av dialog sker i januari där fokus ligger på uppföljning av de utvecklingsområden som tidigare bestämdes för skolorna.

Utvärdering av insatser som genomförts inom det systematiska kvalitetsarbetet på Lommarskolan:

Den 17 juni 2019 utvärderade skolan sina resultat. All personal deltog i analyserna av resultatet. Förutom personalen i arbetslagen deltog också elevhälsan, studiehandledare och modersmåls lärare. Den mall som användes för den skriftliga dokumentationen var samma mall som rektor senare använde för att sammanställa och analysera personalens utvärderingar. Fritidshemmet har genomfört sin egen utvärdering.

Det framgår med tydlighet att personalen har deltagit i, och fått inflytande över, rektors slutliga kvalitetsrapport. Elevhälsans personal har bidragit till utvärdering och analys, det gäller också studiehandledare. Utgångspunkten har varit att all personal som är delaktiga i elevernas lärande också ska delta skolans utvärdering. Det har dock inneburit att vissa arbetslag inte har haft representanter från elevhälsa eller studiehandledare då de inte är tillräckligt många fysiska personer.

Utifrån den sammanfattande analysen från personalen och rektors egen analys har några utvecklingsområden utkristalliserats. De beskrivs som mål i en arbetsplan. Efter att rektor bestämt utvecklingsområden arbetade personalen med kommande läsårs arbetsplan på kvalitetsdagen i augusti.

Vid en muntlig utvärdering med skolornas arbetslagsledare framgår det att rektor har organiserat så att kvalitetsdagarna används för planering och uppföljning av arbetsplanen. Det gäller återigen all personal. I arbetsplanerna framgår det vilka utvecklingsåtgärderna är, vad som förväntas uppnås, vem som ansvarar för åtgärderna/aktiviteterna och när de ska följas upp.

Lommarskolans rektor har tillsammans med huvudmannens andra rektorer gemensamt analyserat sina kvalitetsrapporter i den rektorsgrupp som verksamhetscheferna för grundskolan samlar två gånger i månaden. Det arbetet kommer att fortsätta under pågående läsår för att gemensamt höja kvaliteten i analyserna av skolans resultat.

Kvalitetsdialogen genomfördes den 21 augusti med rektorerna och ledamöter från barn- och skolnämnden. Alla rektorer beskrev och diskuterade sin skolas resultat med ledamöterna som också hade möjlighet att ställa frågor. Under dialogerna framkom brister och utmaningar som inte beskrivits i rapporten. Dialogen kompletterade på så sätt den skriftliga rapporten. Alla ledamöter fick samtliga

kvalitetsrapporter från varje skolområde innan dialogen. Biträdande verksamhetschef och Lommarskolans rektor deltog i dialogen.

Brister som inte är fullt ut avhjälpna

I kvalitetsrapporterna som både arbetslag och rektor skrivit saknas en del analyser av resultaten. Betygen, resultat på nationella prov eller andra resultat diskuteras inte i förhållande till varandra i tillräckligt stor grad. Det saknas också till stor del en utvärdering baserad på kön. Det framgår i kvalitetsrapporterna att resultaten fokuserar på de frågor som ställs i mallen och till mycket liten del av resultat som skolan kan ha, men som inte tas upp i rapportens mall.

För att säkerställa att kvalitetsarbetet genomförs enligt gällande regler kommer kvalitetsrapporten att förtydligas till nästa år. Den kommer också att skickas ut tidigare så att alla kan bli mer förtrogen med den. Det har kommit önskemål från verksamheterna att vi ska använda mallen i flera år framåt så att kvalitetsarbetet blir mer förutsägbart. Förvaltningen har tidigare bytt modell och innehåll regelbundet vilket inte har gynnat kontinuiteten i kvalitetsarbetet. Kvalitetsrapporten kommer därför att förändras i mindre utsträckning men den kommer att förtydligas och eventuellt förenklas.

För att stötta rektorerna i analysarbetet har verksamhetschefen och kvalitetsansvarig på barn- och utbildningsförvaltningen påbörjat ett arbete med resultatanalys. Det kommer att pågå hela läsåret och syftar till att alla rektorer ska kunna analysera sin egen skolas resultat tillsammans med sin personal. Det gäller främst tolkningar kring betygsresultat, nationella prov, relationen däremellan samt andra bedömningsfaktorer som rektorerna behöver stöd i.

Förvaltningen kommer att fortsätta att stötta både rektorerna och arbetslagsledarna genom fortsatt utbildning i både det systematiska kvalitetsarbetet vilket efterfrågats i den enkät som gått ut till ovan nämnda grupper. Vi kommer också att under pågående läsåret arbeta med skolornas arbetsplaner vilket är ett önskemål från rektorer. Det behövs både en kompetenshöjande insats men också en del hjälp med processen. Det kommer att vara biträdande verksamhetschef samt kvalitetsansvarig på förvaltningskontoret som ansvarar för att detta sker. Uppföljningar av hur skolan arbetar med sin uppföljning av arbetsplanen sker kontinuerligt på rektorsmöten, enkäter till rektorer och arbetslagsledare samt via nätverksträffar med olika personalgrupper.

Övrigt

Norrtälje kommun är inne i en förändringsprocess kring det systematiska kvalitetsarbetet. Det har tidigare varit otydlig och styrkedjan har inte fungerat fullt ut. Vårt mål är att under läsåret 2019/2020 kommer huvuddelen att bli åtgärdat så att vi har en process och innehåll som följer gällande regelverk. Under förra läsåret gjordes en del förändringar och under detta år kommer resterande arbete att åtgärdas. Förvaltningen planerar att ge ett ökat stöd till rektorerna med bland annat hur de ska analysera sina resultat men också med de processer som rektor behöver se över på sin egen skola.

Konsekvensanalys/riskanalys

Barnkonsekvensanalys

Enligt skollagen ska det för eleverna i grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. I förarbetena till skollagen betonas att det ska finnas en samlad elevhälsa och det framgår att elevhälsoarbetet förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal, samt med övriga personalgrupper på skolan. Det anges även att elevhälsan i det individuellt inriktade arbetet har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning.

Ekonomisk analys

I nuläget kommer inte de planerade åtgärderna att få några ekonomiska konsekvenser. Vid läsårets slut kommer en utvärdering att göras när det gäller elevhälsans möjligheter att organisera arbetet med större fokus på förebyggande och främjande aktiviteter med befintliga elevhälsoresurser.

Jämställdhetsanalys

Är inte tillämplig.

Äldre- och tillgänglighetsanalys

Är inte tillämplig.

Tidplaner

Norrtälje kommun ska senast den 4 december 2019 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister och senast samma dag skriftligen redovisa dessa för Skolinspektionen.

Jenny Nordström
Tf Förvaltningsdirektör
Barn- och utbildningskontoret

Johan Kant
Skolchef för grundskolan
Barn- och utbildningkontoret

Beslut skickas till

Skolinspektionen

Rektor Lommarskolan

Verksamhetschef grundskolan